

Τ Α Η Δ Α Ι Α

Δ Α Ν Α Η

Σιμωνιδου

Σαν φουσκάνε τις άνεμοι στην πλουμιστή τήν κάτα,
Κ' ή λιμένα από τον ποταμό της παράγης, έθρυματίστη,
Μ' ιδίκριστα τὰ μάγουλα τήγαπητό το γέρι
Γύρω στον Πέτρον έβλεπε και το εἶπεν: — "Αχ! παιδί μου,
Τί πόνος δένει με! Μά εἶναι πάλι, με τήν ψυχὴ σου
Τῇ βυθάνικη, ἥσυχα κοιμᾶσαι μες τὸ δώμα,
Τῶρα, τὸ χαλκόπλοκο, ὅπου λαμποκοπᾷ:
Στὴς νύχτας τὸ τρισκέλιδο ἐτένα δὲ σὲ νοιάζει:
Γιὰ τὰ στεγνά μάγουλα μαλλί, κι' ἄς ἁπενάη τὸ κύμα;
Ὅστε γιὰ τὰ μουγκρίσματα τῶνέμου εἶσαι γυμνός;
Στὸ κάκιστο τὸ ρούχό σου τῶν πορρο πρόσωπό σου...
Μὰ ἂν ἐνοιαίως τί σκεφᾶς ποῦ εἶναι ἡ σφοδρά μου,
Τὰ σιγανὰ τὰ λογία μου εἶναι ὅ' ἀκουραζόσουν:
Σορρίζω κοίμου, ἔγχευε, κι' ἡ θύλασσα ἄς κοιμᾶται,
"Ας κοιμηθῇ και τὸ πλοῦ καλὸ, και σὺ, ὦ Δία,
Πατέρα, δόσε νὰ φανῇ κατὰ τὴν ἀλλαγὴ ἀπὸ σένη;
Και δὲ, τὸ λὸγος θορρετο γιὰ τῶν πορρο παιδί μου
Παρακαλῶ πὺς γὰρ μου..."

ΑΓΙΩΣ ΘΕΡΩΣ

Ο ΓΥΝΑΙΚΟΚΟΣΜΟΣ

ΤΟ ΣΑΛΟΝΙ ΜΑΣ

"...δελεαυδές μου μικρὸς και μεγάλες—σὲς ποῦ
σπονδιάζετε ἀκόμα στὸ σχολεῖο και σὲς ποῦ κριτᾶτε
με τὴν ἀρετὴ και τὴν νοικοκυρσοσύνη σας ἀσάλευτα
τὰ θεμέλια τοῦ Ἑλληνικοῦ σπιτιοῦ, σὲς ποῦ δὲν ξμα-
δῆσιτε ἀκόμα ὅλα τὰ τριαντάφυλλα και τὰ ζουμπούλια
τῆς νεότητος και σὲς ποῦ εἶδατε τὸν γερο-Χρόνο νὰ
σκορπᾷ γυναιμιὰ στὰ μαλλιά σας και ναύλαζοντῇ ἁ-
σπλαγχνιὰ τὰ πρόσωπά σας... ἀδελφουδές μου ποῦ
χωδῆτε φιλόδοξοι τὸ παρελθόν, ποῦ μεθῆτε με
τὸ παρὸν και ποῦ γλυκοκοιτάζετε τὸ μέλλον, ἀκοῦ-
στε καὶ ποῦ μᾶς ἐνδιαφέρει, καὶ ποῦ θὰ χαρῆτε ἅμα
τ' ἀκούσετε.

"Ὁ ἀγαπημένος μας «Νουμᾶς» μιὰ σελίδα του
ὁλόκληρη μᾶς τὴν παραχωρεῖ, δική μας, καταδική
μας, νὰ τὴν κάνουμε ὅ,τι θέλουμε.

Τοῦ τὴν ἐξήγησα και δὲν μοῦ τὴν ἀρνήθηκε.

— Μιὰ σελίδα θέλεις; — μοῦ ᾄσθη ἀπαντῶν-
τας στὸ γράμμα μου. — Πάρε τὴν! Δικὴ σου εἶνε.
Ἐλεύθερο γυναικεῖο βῆμα θέλεις νὰ τὴν κάμης; Χα-
λίλε σου! Τὸ ἄλλο φύλλο, φτάνει γιὰ μᾶς, τοὺς ἄν-
τρες. Πάρε και σὲς οἱ γυναῖκες τὸ ἕνα ὄρσο. Ἄν
οἱ σὲς χρειαστῇ με τὸν καιρὸ και τὸ μισό, οἱ σὲς τὸ δίνω.
Νὰ δοῦμε ὅμως τί θὰ καταφέρουμε!

Τί θὰ καταφέρουμε!

Τὴν ἀπάντησι θὰ τοῦ τὴν δώσουμε ὅλες μαζί.
Μόνη μου δὲν μπορῶ. Γιὰ νὰ πῶ καὶ, νοιώθω
πὺς ἔχω κάποια δύναμι. Γιὰ νὰ κατὰ φέρω ὁ-
μως καὶ εἶμαι φοβερὰ ἀνίσχυρη. Νοιώθω τὰ γό-
νατά μου νὰ λιγίζουνται. Θέλω και οἱ σὲς μαζί μου.
Νὰ μοῦ δίνετε θάρρος. Νὰ με δαρεῖτε δύναμι.

Σὰν τοῦ ἐξήγησα τὴν σελίδ' αὐτὴ, καὶ εἶχα στὴν
φυχή μου μέσα, ἀόριστο, τεφελῶδες, ἀσχημάτιστο.
Μιὰ ἰδέα ἐπτεροῦντῃ μέσα σ' αὐτὴν. Μικρούλα σὺν
ἀσάλαστο χελιδονάκι, μὰ μεγάλη σὺν γεράκι μοῦ
φαινότανε.

Εἶχα λοιπὸν τὴν ἰδέα πὺς και μεῖς οἱ γυναῖκες
πρέπει νὰ δουλέψουμε γιὰ νὰ φτιάσουμε τὴν Ἑλ-
ληνοπούλα ποῦ ἀπὸ τὴν παιρίδα μας λείπει σήμερα.

Γεράκι, τὸ ἀποτέλεσμα. Μὰ γιὰ νὰ φτιάσουμε
σ' αὐτό, μικρὰ τὰ μέσα—χελιδονάκι ἀσάλαστο.

Πὺς θὰ δημιουργηθῇ αὐτὴ ἡ Ἑλληνοπούλα,
δὲν τὸ ξέρω. Ξέρω ὅμως με ποῖο τρόπο πρέπει νὰ
ζητήσουμε τὴν δημιουργία της.

Και νὰ σὲς τὸν πῶ.

Σκέψι και παρατήρησι χρειάζεται. Αὐτὸ
ποῦ λένε πὺς μᾶς λείπει. Ἀγκαλὰ κι' οἱ ἄντρες—οἱ
Ρωμηοὶ πάντοτε—δὲν ἔμπορουν νὰ πολυκαυχῶν
πὺς τῶνουνε.

Σκέψι και παρατήρησι. — Νὰ κοιτάξουμε δηλ.
μέσα μας,—νὰ ἐρευνήσουμε τὸν ἑαυτὸν μας, και νὰ
κοιτάξουμε τριγύρω μας—τὸ περιβάλλον μέσα στὸ
ὅποιον προωρηθήκαμε νὰ ζοῦμε.

Ἀποῦ λοιπὸν κ' ἡ σκέψι, παρατήρησι
ἐσωτερικὴ εἶνε κι' αὐτὴ, ἕνα μοναχὰ μᾶς χρειάζεται.
Και τῶνουμε. Ἀποῦ ἔχουμε τ' ἄλλο γυναικεῖο προ-
σόν, τὴν περιέργεια.

Τὴν περιέργειά μας αὐτὴ νὰ τὴν χρησιμοποιή-
σουμε στὸ νὰ βλέπουμε τὸ ἀνάποδο και νὰ τὸ ση-
μειώνουμε.

Χαρὶ μόνο και κέρη νῆχουμε, γιὰ τὴν ἀνάποδα
δὲν λείπουν ἀπὸ τὴν ζωὴ μας. Ἀπὸ τὸ σχολεῖο, ἴσα
με τὸ σπῆτι κ' ἴσα με τὸν περίπατο κ' ἴσα με τὸν
τρόπο ποῦ ἀνατρέφουμε τὰ παιδιὰ μας, κι' ἴσα με
κάθε τι ποῦ ἐγγίζει τὴν ζωὴ μας, ὅλο σ' ἀνάποδα
σκορπίζουμε.

Τ' ἀνάποδο νὰ τὰ τραβήξουμε ἀπὸ τὸν δρόμο
μας. Νὰ, ἡ ἀποστολὴ μας και νὰ τὸ μαγικὸ βοτάνι,
ποῦ θὰ δημιουργήσῃ τὴν Ἑλληνοπούλα και θὰ πνίξῃ
τὸν Φραγκολεβαντισμὸ ποῦ μᾶς μολύνει σήμερα.

**

Ἐλάτε λοιπὸν, ἀδελφουδές μου. Νὰ, ἡ σελίδα
μας, τὸ σαλονάκι μας. Ἐλάτε μέσα νὰ τὰ ποῦμε,
"Ὅ,τι βλέπουμε κι' ὅ,τι σκεπτόμαστε κι' ὅ,τι ἀκοῦμε
κι' ὅ,τι θαρροῦμε πὺς πρέπει νὰ λείψῃ ἀπὸ μᾶς.

Ἐγὼ θὰ εἶμαι ἡ οἰκοδόμουνα ποῦ θὰ φροντίζω
νὰ εἶνε πάντα καθαρὸ τὸ σαλονάκι μας και νὰ σὲς
δέχουμι σ' αὐτό. Ὅ,τι ἔχετε νὰ πῆτε, γράψτε το.
Κλεῖστε το σ' ἕνα φάκελλο, γράψτε ἀπὸ ἔξω «γιὰ τὴν
δ. Ἀροδαφνοῦσα» και στείλετε το στὸ γραφεῖο τοῦ
«Νουμᾶ». Θὰ τὸ λαβαίνω ἀσφαλῶς και γρήγορα
θὰ τὸ μπάζω στὸ σαλονάκι μας και θὰ σὲς ἀπαντῶ ἂν
εἶνε ἀνάγκη κι' ἂν ἔχω τίποτα νὰ πῶ ἀπάνω σ' αὐτό.

Δὲν θέλετε νὰ μαθεῖτῃ τὸν ὀνόμα σας; Βάλτε πλάγι
στὸ ἀληθινὸ σας ὄνομα, κ' ἕνα ψευδώνυμο και θὰ
δημοσιεύεται ἐκεῖνο ποῦ θὰ μοῦ στέλνετε, με τὸ δεύ-
τερο, τὸ ψευδώνυμό σας.

Βλέπετε, ὅλα θὰ γίνονται, ὅπως τὰ θέλετε. Ἀρ-
κεῖ μόνο νὰ γίνῃ καὶ. Και τὸ ἐλπίζω.

Θὰ λυπηθῶ πολὺ ἂν αὐτὸ ποῦ κάνω σήμερα,
χαρκτηρισθῇ ὡς πείραγμα, και μάλιστα ὡς πείραγμα
ποῦ δὲν ἐπέτυχε. Θὰ λυπηθῶ, και νὰ ἐξηγουμῃθα,
ὄχι γιὰ οἱ σὲς ποῦ δὲν μ' ἐβοηθήσατε νὰ ἐπιτύχῃ, ἀλλὰ
γιὰ τὸν ἑαυτὸ μου, ποῦ ἀποτολμᾶ δουλειὰς ἀνότε-
ρες ἀπὸ τίς δυνάμεις μου.

Μὴ μ' ἀφήσετε ἰσπελισθῶ, ἀδελφουδές μου.
Μὴ με κάμειτε νὰ πιστεύσω πὺς μόνο γιὰ τίς κορ-
δεῖλτες και γιὰ τὰ κουτοπομπόλεμια εἶμεθα φτια-
σμένες.

Σὰς τὸ ζητᾶω γιὰ χάρι.

Η ΑΡΟΔΑΦΝΟΥΣΑ

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ οἱ συνδρομηταὶ τῶν
Ἀθηνῶν ὅσοι ἀλλάξαν κατοικίαν, νὰ μᾶς τὸ
δηλώσουν γιὰ νὰ ξέρουμε ποῦ νὰ στέλνουμε
τὸ φύλλο.

Παρακαλοῦνται και οἱ λίγοι συνδρομη-
ταὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ποῦ δὲν ἔστειλαν ἀκόμη
τὴν συνδρομὴ, νὰ μᾶς τὴν στείλουν ἀφοῦ,
καθὼς εἶναι γραμμένο και στὸν τίτλο τοῦ
φύλλου, ἡ συνδρομὴ πληρόνεται μπροστά.

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

ΟΙ ΑΝΑΔΟΧΟΙ

"...Ἀνῆλεις στή φυλή σου
και στήν ἐποχὴ σου ὅσο περ-
σότερο τῆς πολέμης...

Κεναν

Μὲ πόνο και με μῆδος παίρνω τὴν πένα νὰ γρά-
ψω τῆς πρώτης «συνηκκοιμένες», τῆς πρώτης ἐλ-
νόπτες σελίδες μου και δὲ νὰ προαισθάνομαι πὺς
δὲ θάινε τέτοιες ὡς τὸ τέλος

"Ἐτυχε ὁ Θεός, νὰ με καταδικάσῃ εἰς τὸν διὰ
τῆς πένας θάνατον, ἕνα θάνατο ποῦ τὸν ἀγαποῦ-
με βαθύτερα ὅσο τὸν παραδεχόμαστε πειδ βαθεῖα
γιὰ θάνατο... Πόσοι δὲν ἀναιρεῖνται νὰ ζή-
σου ν γιὰ νὰ μπροσθῶν νὰ γράψουν... κανεὶς ὁ-
μως δὲν ἀποφάσισε νὰ πᾶν γράφοντας γιὰ νὰ ζήσῃ.
Και νὰ ὅπου γράφω.

Σ' αὐτὸ τὸν τόπο σὺν λές: «γράφω» σημαίνει:
«γράφω σὲ ἐφημερίδα» ἢ: «γράφω δράματα γιὰ δια-
γωνισμοὺς». Ἐγὼ ὅμως γράφω κενῶ—κι' ἂ δὲ
βρισκότανε ὁ «Νουμᾶς» δὲ σ' ἀποφάσισα ποτὲ μου
νὰ γράψω—κατὰ τὴν Ἑλλην. ἔννοια—ἂν και τώρα
ἀκόμα ὁ ἑαυτὸς μου δὲ βεβαιώθηκε ἂν πράγματι
«γράφω» γιὰ τὸ «Νουμᾶς» γράφω με τὴν πεποι-
θησι, πὺς ἔχω νὰ κάνω μ' ἕνα φίλο μου... Και
μοῖρρεται νὰ πῇ τὴν ἀλλήν μέρι σὺν τὰ βλέπω τυ-
πωμένα τὰ λόγια μου... κ' ὁ θυμὸς μου.

Κι' ἀπάνω σ' αὐτὴ τὴν ψυχικὴ κατάστασι, σ'
αὐτὸ τὸν ἐρῶ θυμὸ μου με πλησιάζουν καὶ τὶ φί-
λα μου, καὶ τὶ ἀνθρώποι χαμηλοῦ ἀναστήματος
και μοῦ λένε: Μὰ τί εἶναι αὐτὰ ἀδελφέ μου! ποὺς θὰ
σε καταλάβῃ, ἀφοῦ ἐρεῖς δὲ σὲ νοιώθουμε!... ἡ λέξη
στὸ Διευθυντὴ τῆς «Νουμᾶς»: «Μὰ στὸ θεὸ σου! τί
τὰ βάζεις τέτοια ἀκατανόητα πράγματα... τί θέλεις
νὰ πῇ;»

Και τότε με πιάνει ἕνας τρόμος γι' αὐτὴ τὴν
κατάστασι και μὴ λείπει γιὰ ὅσα συμβαίνουν και
ἐνῶς λυπηθῇ γιὰ τὴν νῦν κατὰ τὴν ἀληθινότητα
γιὰ τὴν ἀβελόνητά μου, νὰ ὀρκισθῶ πὺς δὲ θὰ τὸ
ξανακάμω!...

Περνάει μιὰ μέρα κι' αἰσθάνομαι ἕνα παιδί... τὸ
παιδί μου νὰ κατεβαίνῃ... και νὰ, ὅπου γιὰ ξεγε-
νήτρα ἔρχεται ἡ μάνα του... ἡ χαρά... ἡ τρελλὴ χαρά
και νὰ! ὅπου ἐγὼ μόνον εἶμαι ὁ δημιουργὸς τοῦ
παιδιοῦ μου.

Και ψυχικῶς ἀπὸ ἡδονὴ ὁλόκληρος κι' ἀνοίγον-
τας τὴ καμπαναριὰ τῆς ψυχῆς μου, χτυπῶ τῆς
καμπάνες μου και καλῶ τὴν ἀγαπητικιά μου τὴν
κρυφί, τὴ σερνὴ ποῦ πετᾷ τὰ μαλαμένα λουλού-
δια, ζητώντας τὰ νέα με τὴ ζωὴ τῶν Χρωμάτων και
τῶν μελωδικῶν νᾶρσῃ νὰ ἰδῇ τὸ παιδί ποῦ
γενεῖται... νὰν τὸ φιλιόμαστε... νὰν τὸ ἰδοῦ-
με τὸ παιδί μας.

«Κρατῆστε με με γλυκάσματα δυναμωτικά
και δροσίστε με με μῆλα, γιὰτ' εἶμαι βαρε-
μένα ἀπὸ τὴν Ἀγάπη».

**

Ὅ! σὲς «καὶ τὸ ἀνθρώποι... κι' ὅ! καὶ φίλοι
μου!... Ὅταν ζῶ ἐγὼ σὲς ἀνεμοδέρνεσθε... Ἐλ' λοι-
πόν: πὺς μοῦ λέτε ὅ,τι μοῦ λέτε; Γιατί δὲν πολε-
μάτε—σὺν τὸ θέλετε!—τὸ παιδί, παρὰ τὰ βάζετε με
τὸν πατέρα; Ἐνα τέτοιο παιδί εἶναι ἀνεξάρτητο...
εἶναι ἐλεύθερο... εἶναι ἀντεφούσι... μπορεῖ νὰ πολε-
μήσῃ με τὰ δικὰ σας παιδιά.

Ὅ! γερο-μασκαρεμένοι... Ἀνθρώποι ποῦ ζητᾶτε
αἰωνίως τῆς εὐθύνες... νὰ ξέρατε πόσο καιρὸ ἐνέ-
ργειας δίνετε στὸ παιδί.

Γιατί βγαίνετε στὴ μάχη με τέτοιο ψεύτικο κι'
ὀπισθοδρομικὸ τρόπο; Γιατί δὲν ἐξαφανίζετε τὴν
ψυχὴ σας στὴν ψυχὴ τοῦ παιδιοῦ σας και γιὰ τὴν ἀρ-
νείστε τὴν νεότητα, ἀπὸ τὴν ὅποια θάδῃ καὶ
πειδ νεὸ ἀκόμη;

Κι' ἀφοῦ ἐπὶ τέλους δὲ νοιώθετε, δὲν αἰσθάνεσθε
τέτοια πράγματα—ἀφοῦ δὲ νοιώθετε τὸν πόνο σας
ἀπὸ ποῦ και γιὰ τὴν προέρχεται—τότε πὺς
τολμάτε, ὁ σπασμένος πατριάρχαι τῆς βλακειας, νὰ
μοῦ λέτε ὅ,τι μοῦ λέτε;

Ἀλλ' εἰς δὲ αὐτὰ ἔχουν μέρος κι' οἱ πατέρες...
οἱ πολλοὶ πατέρες κι' οἱ πολλοὶ ἀνάδοχοι.

Βρίσκονται, ἀλλοίμονο! πατέρες ποῦ ἀρνιῶν-